

บทที่ 1

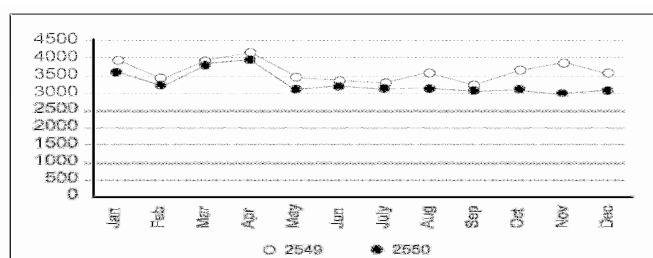
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 สถานการณ์อาชญากรรมของประเทศไทย

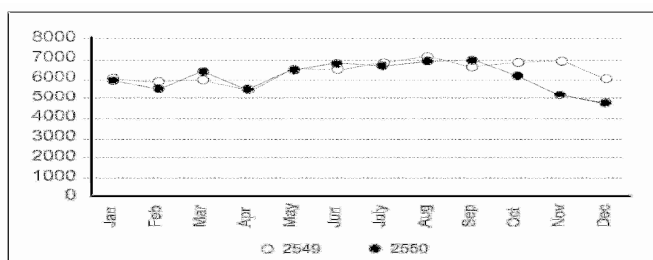
สถานการณ์ของประเทศไทยในขณะนี้มีความน่าวิตกกังวลอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่ราคาน้ำมันขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้สินค้าต่างๆ มีราคาสูงขึ้นตาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัญหาสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ที่ไม่สามารถปล่อยปะละเลยไม่ได้ นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น และปัญหาการเปิดสถานบันเทิง เช่น อับอบนวด ผับ บาร์ ในบริเวณใกล้สถานศึกษาก็เป็นประเด็น ปัญหาที่สังคมกำลังรอการแก้ไขจากรัฐบาล และจากภาวะสังคมรายเดือนมกราคม 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สภาพัฒน์ (NESDB) พบว่า ภาวะสังคมช่วงปลายปี 2550 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาคดียาเสพติดที่เพิ่มขึ้น

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีแนวโน้มดีขึ้นซึ่งเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตร่างกาย และเพศ ในเดือนธันวาคม 2550 มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน กล่าวคือ ลดลงจาก 3,593 คดี เป็น 3,035 คดี หรือ ลดลงร้อยละ 15.5 ในขณะที่คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีจำนวนลดลง ในเดือนธันวาคม 2550 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีจำนวนทั้งสิ้น 4,736 คดี เทียบกับ 5,999 คดี ในเดือนธันวาคมปีก่อน หรือ ลดลงร้อยละ 21.1 การลดลงของคดีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สาเหตุหนึ่งคงเป็นผลมาจากการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปรับแผนปฏิบัติการให้มีความเข้มงวดมากขึ้นจนกระทั่งสามารถป้องกันและปราบปรามคดีในลักษณะดังกล่าวให้ลดลงได้

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

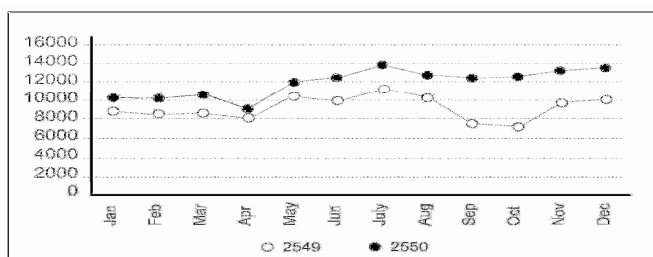
ภาพที่ 1.1 จำนวนคดีอาญาประเภทชีวิต ร่างกาย และเพศ ปี 2549 - 2550

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาพที่ 1.2 จำนวนคดีอาญาประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ปี 2549 - 2550

ส่วนปัญหาเสพติดกลับทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น คดียาเสพติดยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในเดือนธันวาคม 2550 มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 13,503 ราย เพิ่มขึ้นจาก 10,133 ราย ในเดือนธันวาคมของปีก่อน หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3 และเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับจากเดือนกันยายน ปี 2550 เป็นต้นมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเสพติดที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ยาเสพติดที่แพร่ระบาดส่วนใหญ่เป็นการลักลอบนำเข้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะที่เข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งพม่า ลาว และกัมพูชา

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาพที่ 1.3 จำนวนคดีอาญาประเภทยาเสพติด ปี 2549 - 2550

จากข้อมูลคดีอาญาประเภทต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีคดีอาญาประเภทอื่นๆ อีกหลายประเภท เช่น คดีอาญาประเภทเสรีภาพ ประเภทหมิ่นประมาท ประเภทเอกสาร เป็นต้น รวมถึงคดีอาญาที่มีความผิดตามพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติสุลการ สรรพสามิต สถานบริการ เชื้อ และส่วนอื่นๆ อีกมากมาย

1.2 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช 2540

และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช 2540 ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของภาครัฐนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ได้อย่าง

ถูกต้องเหมาะสม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช 2540 จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งเพื่อมอบสิทธิแก่ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยที่เด็ดขาดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและส่งผลให้ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์โดยชอบของตนเอง และในขณะเดียวกันได้ให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการอีกด้วย

ตามกฎหมายนี้คำว่า "ข้อมูลข่าวสาร" มีหมายความว่า "สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพ หรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้" โดยที่ประชาชนทั่วไปมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่สามารถเปิดเผยได้ โดยเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่ก็ตาม

นอกจากนี้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่สามารถเปิดเผยสู่สาธารณะชนได้จะต้องอยู่ในรูปแบบที่พร้อมใช้งาน และต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีการบันทึกเอาไว้อย่างเป็นระบบอยู่แล้ว ซึ่งมีการบัญญัติไว้ดังนี้ "ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีทีขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องที่จะต้องปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ได้"

1.3 แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 - 2554

และตามแผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 - 2554 ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าประสงค์สูงสุด ซึ่งให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พุทธศักราช 2550 - 2554) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พุทธศักราช 2546 - 2550) จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนา

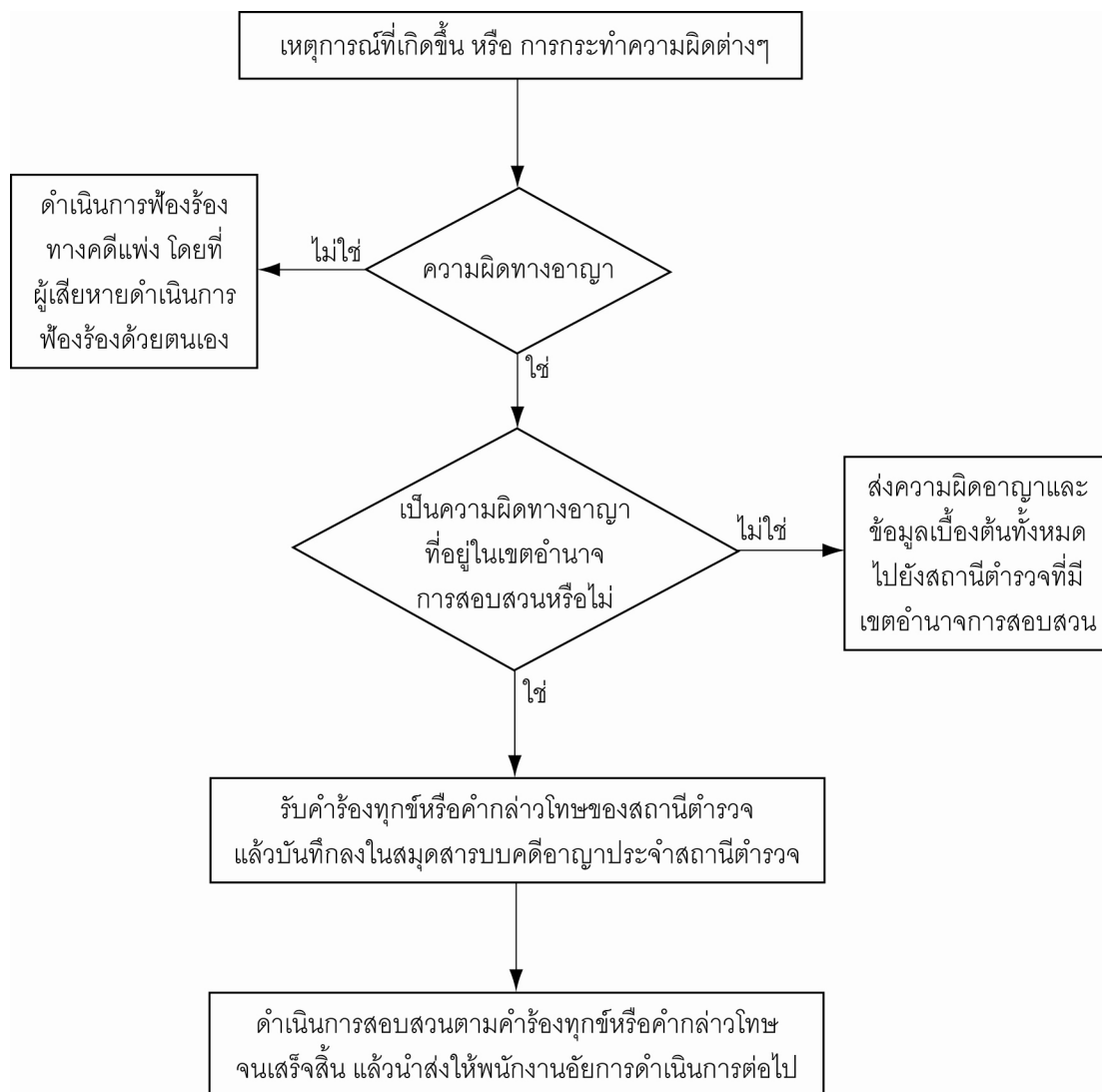
ไว้เป็นแผนไว้ด้านหนึ่ง คือ แผนพัฒนาระบบงาน เพื่อพัฒนางานให้เป็นระบบที่ถูกต้อง ครอบคลุมการปฏิบัติทุกๆ ด้านให้เหมาะสม ทันสมัย และมีคุณภาพ รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้แก่ข้าราชการตำรวจ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดตามพันธกิจหลักสำคัญยิ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น

หลักการและเหตุผลการพัฒนากระบวนการให้ครอบคลุมภารกิจทั้งหมดจึงจะสามารถทำให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุเป้าประสงค์สูงสุดได้อย่างแท้จริง แผนพัฒนาระบบงานจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน ที่จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไปกับแผนพัฒนาตำรวจอื่นๆ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดลักษณะงานไว้ 7 กลุ่มงาน (ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 156/2550 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2550) โดยที่หนึ่งใน 7 กลุ่มงาน คือ งานสืบสวนสอบสวนและกฎหมาย ได้วางแนวทางของการดำเนินงานเป็นโครงการต่างๆ ไว้จำนวน 20 โครงการ ซึ่งโครงการพัฒนาระบบการเก็บสำนวนการสอบสวนเป็นหนึ่งในโครงการดังกล่าวด้วย

1.4 ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 เรื่องแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดี

ซึ่งตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดี แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดการบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ว่าจะต้องบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ที่ใด ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจะบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ในสมุดบันทึกและการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และสอบสวนคดีนั้น ยกเว้นกรณีพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมิใช่พนักงานสอบสวนท้องที่เกิดเหตุ เช่น พนักงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจปราบปราม จะบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ไว้ที่กองบังคับการตำรวจปราบปรามไม่ได้บันทึกคดี (ออกเลขคดี) ที่สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ หรือบางกรณีมีการบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ซ้ำกัน คือ มีการบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ทั้งที่กองบังคับการตำรวจปราบปรามและสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ จึงทำให้ข้อมูลสถิติคดีไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ส่งผลให้การวิเคราะห์และการวางแผนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและอื่นๆ รวมถึงยังทำให้การวางแผนด้านกำลังพลงบประมาณ และอื่นๆ คลาดเคลื่อนตามไปด้วย

ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 13 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีเป็นแนวทางเอาไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ตามแผนภาพด้านล่างนี้

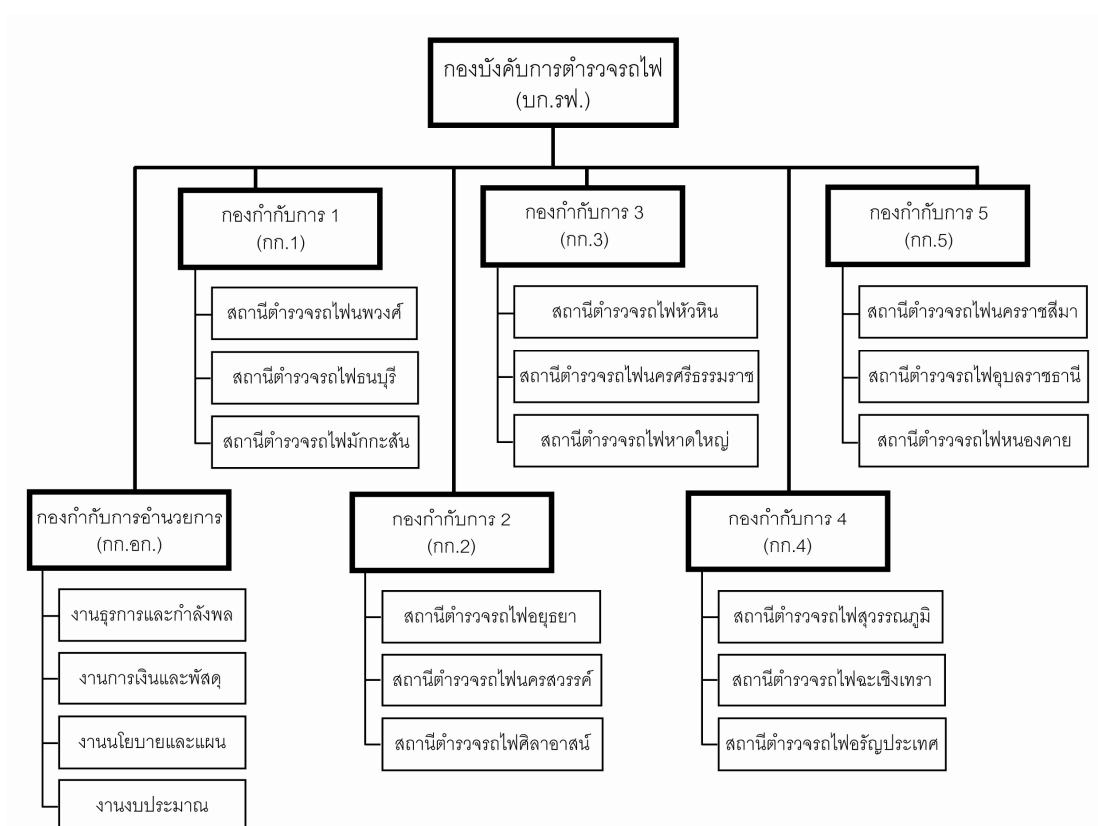
ภาพที่ 1.4 แผนผังการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี)

1.5 ประวัติและโครงสร้างกองบังคับการตำรวจรถไฟ

เมื่อปีพุทธศักราช 2437 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้ก่อตั้งกองตำรวจพิเศษขึ้น เพื่อปกป้องคุ้มครองรักษาชีวิตและทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยจากการก่อการร้าย โดยเรียกชื่อว่า “กองตระเวนรักษาทางรถไฟสายนครราชสีมา” ซึ่งถือได้ว่าเป็นการก่อตั้งกองตำรวจรถไฟขึ้นเป็นครั้งแรก ต่อมาในปีพุทธศักราช 2442 และ 2443 กิจการรถไฟได้ขยายเส้นทางออกไปทั้งสายเหนือและสายใต้ จึงได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งกองตระเวนรักษาทางรถไฟสายเหนือและกองตระเวนรักษาทางรถไฟสายเพชรบุรีขึ้นตามลำดับ โดยมีภารกิจเช่นเดียวกัน ซึ่งในที่สุด

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2495 กรมตำรวจจึงได้รวมกองตระเวนรักษาทางรถไฟ และได้จัดตั้งขึ้นเป็น กองตำรวจรถไฟขึ้น ปรากฏตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมตำรวจในกระทรวงมหาดไทย มีสถานะเป็นกองบังคับการเรียกว่า “กองตำรวจรถไฟ” และในขณะเดียวกันมีฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งของการรถไฟแห่งประเทศไทย เรียกว่า “สำนักงานตำรวจรถไฟ” ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่สนองพระราชปณิธานจวบจนถึงปัจจุบัน ต่อมาเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2552 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ(หลังจากเปลี่ยนมาจากกรมตำรวจ) ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของกองตำรวจรถไฟมาเป็น “กองบังคับการตำรวจรถไฟ” ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานภายในกองบังคับการตำรวจรถไฟ ประกอบด้วย

- กองกำกับการอำนวยการ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองบังคับการตำรวจรถไฟ
- กองกำกับการ 1 เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทยส่วนกรุงเทพมหานคร
- กองกำกับการ 2 เป็นหน่วยงานปฏิบัติการบนขบวนรถไฟแห่งประเทศไทยส่วนภาคเหนือ
- กองกำกับการ 3 เป็นหน่วยงานปฏิบัติการบนขบวนรถไฟแห่งประเทศไทยส่วนภาคใต้
- กองกำกับการ 4 เป็นหน่วยงานปฏิบัติการบนขบวนรถไฟแห่งประเทศไทยส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- กองกำกับการ 5 เป็นหน่วยงานปฏิบัติการบนขบวนรถไฟแห่งประเทศไทยส่วนภาคตะวันออก

ภาพที่ 1.5 โครงสร้างของกองบังคับการตำรวจรถไฟจำแนกตามระดับกองกำกับการ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทั้งหมด จึงทำให้ระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวนสำหรับ กองบังคับการตำรวจรถไฟ และสถานีตำรวจทั่วไป จึงเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินการ พัฒนาระบบงานตำรวจตามแผน พัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 - 2554 โดยทุกๆ สถานีตำรวจจะต้องถูกตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลสำนวนการสอบสวนจากหน่วยงานส่วนกลาง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทุกๆ ปี คือ สำนักงานจรดตำรวจ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม แนะนำ ตรวจสอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการด้านการป้องกันปราบปราม การสืบสวน การสอบสวน การจราจร และการบริการสังคมของหน่วยงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ และสำนักตำรวจแห่งชาติ

ซึ่งกองบังคับการตำรวจรถไฟ และสถานีตำรวจอื่นๆ ทุกๆ สถานี เป็นหน่วยงานในสังกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามแผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 - 2554 ส่วนงานด้านสืบสวนสอบสวนและกฎหมายในโครงการพัฒนาระบบข้อมูล สำนวนการสอบสวนเพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสำนวนการสอบสวนสามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้เป็นอย่างดี ส่วนผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ก็จะได้รับข้อมูลสำนวนการสอบสวนอย่างรวดเร็วตรงตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช ๒๕๔๐ รวมถึงผ่านการตรวจ ประเมินจากสำนักงานจรดตำรวจตามดัชนีชี้วัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอีกด้วย

ในปัจจุบันสถานีตำรวจทุกๆ แห่ง และกองบังคับการตำรวจรถไฟ ยังไม่มีระบบฐานข้อมูล สำนวนการสอบสวนประจำสถานีตำรวจแต่อย่างใด มีแต่เพียงการจดบันทึกลงในสมุดสารบบสำนวน การสอบสวนคดีอาญาประจำสถานีตำรวจเท่านั้น จึงทำให้ยากต่อการจัดเก็บ ตรวจสอบ สืบค้น แก้ไข และปรับปรุง ข้อมูลสำนวนการสอบสวน ดังนั้นจึงเกิดเป็นอุปสรรคในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ประจำสถานีตำรวจทุกๆ แห่งเป็นอย่างมาก ซึ่งหากมีการนำเอาระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวน ประจำสถานีตำรวจแล้วจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานที่มากขึ้นต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีเห็นว่า การจะนำเอาเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวนทาง คอมพิวเตอร์มาใช้สำหรับสถานีตำรวจจึงมีความจำเป็น แต่จะต้องทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ต่างๆ ที่จะมีผลต่อการนำเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวนมาประยุกต์ใช้แทนการจัดการ ข้อมูลสำนวนการสอบสวนแบบเดิม โดยมุ่งเน้นที่การนำเสนอแนวทางในการยอมรับเทคโนโลยีระบบ ฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวน เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการยอมรับและเกิดความรู้ความเข้าใจถึงปัจจัย ในการพัฒนาเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวน รวมถึงแรงจูงใจใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมด้านการจัดการระบบฐานข้อมูลสำนวนการสอบสวนในการดำเนินการของสถานีตำรวจต่อไป

2. คำถามของการวิจัย

1. การนำระบบฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมาประยุกต์ใช้จะมีผลกระทบต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือไม่
2. สามารถนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานีตำรวจทั่วไปได้

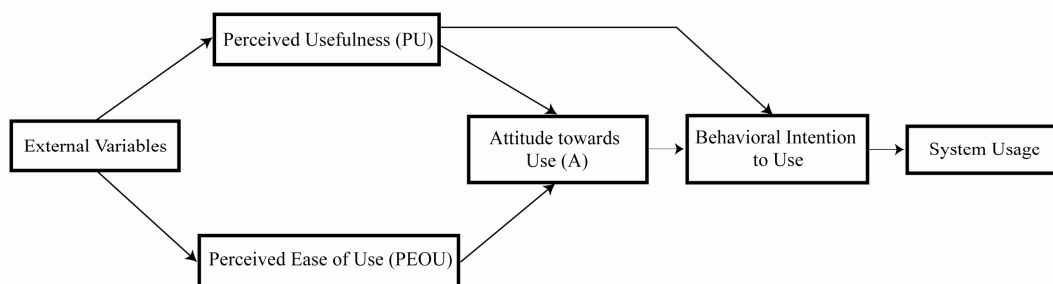
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อเสนอของงานวิจัยนี้เป็นการศึกษา

1. การยอมรับต่อการนำเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมาใช้แทนการจัดการข้อมูลสำหรับการสอบสวนแบบเดิม โดยวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่จะมีผลต่อการนำเทคโนโลยีนี้มาประยุกต์ใช้ในกองบังคับการตำรวจรถไฟ
2. นำเสนอแนวทางในการนำเทคโนโลยีนี้เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพในระบบการจัดการข้อมูลสำหรับการสอบสวนในสถานีตำรวจทั่วไปได้ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีนี้

4. ขอบเขตการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ สิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ต่างๆ แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อให้เป็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมาใช้ในการดำเนินการในกองบังคับการตำรวจรถไฟ ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างการดำเนินงานเหมือนกับสถานีตำรวจอื่นในประเทศ จากนั้นจึงใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อทำการสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการยอมรับต่อการนำเทคโนโลยีฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมาใช้ในการดำเนินการ แทนการจัดการข้อมูลสำหรับการสอบสวนแบบเดิมที่ยังมีการใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM, Davis 1989) เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เหมาะสมกับกองบังคับการตำรวจรถไฟ

ภาพที่ 1.6 กรอบแนวคิดของงานวิจัยในครั้งนี้อ้างอิงจากแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM; Davis, 1989)

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผลการยอมรับเทคโนโลยีฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมาใช้ในการจัดการข้อมูลสำหรับการสอบสวนของกองบังคับการตำรวจรถไฟ
2. เกิดความรู้และเข้าใจถึงปัจจัยในการพัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนเพื่อนำไปใช้งานในสถานีตำรวจทั่วไปได้

6. นิยามศัพท์

1. ระบบฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวน คือ ข้อมูลคดีอาญาทั้งหมดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจรถไฟ ซึ่งพนักงานสอบสวนสังกัดกองบังคับการตำรวจรถไฟได้พิจารณาและรับไว้เป็นสำนวนการสอบสวนแล้ว โดยต้องออกเป็นเลขคดีอาญาและบันทึกลงในสมุดสารบบการดำเนินคดีเรียบร้อยแล้ว
2. การจัดการข้อมูลสำหรับการสอบสวนแบบเดิม คือ การจดบันทึกข้อมูลสำหรับการสอบสวนด้วยคนลงในสมุดสารบบสำนวนการสอบสวนคดีอาญาประจำสถานีตำรวจต่างๆ
3. การยอมรับเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวน คือ การที่ข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจรถไฟในฐานะผู้ใช้เทคโนโลยีระบบฐานข้อมูลสำหรับการสอบสวนมีการสนับสนุนและใช้เทคโนโลยีนั้นตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4. แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) คือ ทฤษฎีทางระบบสารสนเทศที่อธิบายถึงกระบวนการยอมรับและใช้งานเทคโนโลยี โดย Davis (1989) ได้เสนอว่า การที่บุคคลจะเกิดการยอมรับและนำเทคโนโลยีใหม่ไปใช้งานนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ (Perceived Usefulness: PU) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use: PEOU)

5. ปัจจัยภายนอก (External Variables) คือ ปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งได้แก่ เพศ (Sex), อายุ (Age), ประสบการณ์การทำงาน (Work Experience), ตำแหน่งงาน (Position), พื้นฐานการศึกษา (Educational Background) และประสบการณ์ในการใช้ คอมพิวเตอร์ (Computer Experience)

6. การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ (Perceived Usefulness: PU) คือ ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผล ต่อการตัดสินใจการยอมรับเทคโนโลยี โดย Davis (1989) ได้จำกัดความไว้ว่า ระดับความเชื่อว่าการ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งได้แก่ ความรวดเร็ว สมบูรณ์ และถูกต้องในการใช้งาน (Integrity) , การใช้งานข้อมูลร่วมกันได้ (Shareability) รวมทั้งการรายงานและสรุปผลตามความต้องการของผู้ใช้ (Reportability)

7. การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use: PEOU) คือ ปัจจัยหนึ่งที่ ส่งผลต่อการตัดสินใจการยอมรับเทคโนโลยี โดย Davis (1989) ได้จำกัดความไว้ว่า ระดับความเชื่อว่าการ ใช้งานนั้นไม่ต้องการความพยายามในการใช้งาน นั่นคือการใช้งานง่ายนั่นเอง ซึ่งได้แก่ ความไม่ ซับซ้อนของระบบ (Simplicity), การมีระบบช่วยเหลือในการใช้งาน (Help) ทั้งในส่วนของการช่วยเหลือ ในระบบ (In-program Help) และความช่วยเหลือนอกระบบ (Manual)

8. ทักษะที่มีต่อการใช้งาน (Attitude towards Use) คือ ผลของการประเมินผลทาง ความคิดของบุคคลที่มีต่อการนำเทคโนโลยีไปปฏิบัติจริง ซึ่งทัศนคตินี้เกิดขึ้นจากอิทธิพลของ 2 ปัจจัย สำคัญ คือ การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ (Perceived Usefulness: PU) และการรับรู้ถึงความง่ายใน การใช้งาน (Perceived Ease of Use: PEOU)

9. ความตั้งใจทางพฤติกรรมต่อการใช้งาน (Behavioral Intention to Use) คือ ความ ตั้งใจที่บุคคลจะปฏิบัติพฤติกรรมหนึ่งให้เกิดขึ้นจริง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่พฤติกรรม การยอมรับ ในที่สุด โดย Davis (1989) ได้เสนอว่า ความตั้งใจทางพฤติกรรมต่อการใช้งานนี้มีผลโดยตรงมาจาก ทักษะที่มีต่อการใช้งาน (Attitude towards Use) และการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ (Perceived Usefulness: PU)

10. การใช้งานระบบจริง (System Usage) คือ พฤติกรรมการนำเทคโนโลยีไปใช้งานจริง ซึ่ง Davis (1989) เสนอว่า เป็นผลลัพธ์โดยตรงของความตั้งใจทางพฤติกรรมต่อการใช้งาน (Behavioral Intention to Use)